

Zuyd Hogeschool

Interieurarchitectuur

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleiding Interieurarchitectuur van Zuyd Hogeschool. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Zuyd Hogeschool is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2014 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 13 en 14 november 2014.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer M.S. Martens (voorzitter, domeindeskundige)

De heer prof. ir. W.H.J. van den Bergh (domeindeskundige)

Mevrouw drs. J. Rodermond (domeindeskundige)

De heer M.A.D.M. Royakkers (studentlid)

Mevrouw drs. P. Göbel, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2014*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 13 januari 2015

Panelvoorzitter

M.S. Martens

Panelsecretaris

P. Göbel

Samenvatting

Het panel beoordeelt de Maastricht Master of Interior Architecture van Zuyd Hogeschool als **goed**.

Beoogde eindkwalificaties

De masteropleiding Interieurarchitectuur leidt op voor een functie in een multidisciplinaire omgeving van bouwers en beslissers. De interieurarchitect weet via verbeelding de verschillende disciplines in het bouwproces richting te geven. De opleiding in Maastricht legt veel nadruk op waarneming en individuele expressie en onderscheidt zich daarmee van andere opleidingen. MMIA gebruikt de Dublindescriptoren om het masterniveau van de competenties te beschrijven.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp beoogde eindkwalificaties het oordeel **goed**.

Programma

Het programma bestaat uit twee studie jaren, elk jaar heeft twee semesters en een semester heeft twee blokken. Na elk blok en elke semester vindt een evaluatie plaats. Hierdoor heeft MMIA een duidelijke structuur. Studenten werken samen in een atelier aan onderzoek- en ontwerp opdrachten en worden daarin begeleid door het team van docenten. Het leren vindt dus plaats in een learning community.

De inhoud van het programma is gecentreerd rond thema's. Het hoofdthema is ruimte als substantie. De afgeleide thema's in het eerste jaar zijn: materialiteit en licht, en tijd en schaal. In het tweede jaar kiezen studenten een eigen thema voor hun masterthesis. De nadruk ligt op onderzoeksvaardigheden en de inhoudelijke koppeling aan plaats-intentie-interventie (ruimtelijke conditie-concept-ontwerp). Studenten doen bijvoorbeeld onderzoek naar de diverse betekenissen en ontwerpbeslissingen die bij de Sankt Fronleichnamkirche in Aken een rol hebben gespeeld. Aan dit onderzoek is een ontwerp opdracht, een biechtstoel voor deze kerk, gekoppeld.

Kenmerkend voor de opleiding in Maastricht is de autobiografische benadering die garant blijkt te staan voor een geheel eigen manier van denken bij studenten. Het fundament van het theoretisch onderwijs bestaat uit literatuuronderzoek (primaire en secundaire bronnen, gebouwen en tekeningen). De combinatie maakt dat studenten goede denkvaardigheden ontwikkelen.

Een commissie van toelating beslist over de geschiktheid van een aspirant-student. Deze moet een portfolio met eigen werk overleggen en in een toelatingsgesprek zijn motivatie tonen. De procedure zal worden uitgebreid met een praktijkproef. Het voorlichtingsmateriaal geeft een goed beeld van de inhoud en de vorm van de studie. Gezien het internationale karakter is de voertaal Engels. Er stromen Nederlandse en buitenlandse studenten in.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp programma het oordeel **goed**.

Personeel

De opleidingscoördinator voert de centrale regie in het programma, in overleg met de projectdocenten. De opleiding werkt met contractdocenten voor de uitvoering van het onderwijs. De opleidingscoördinator bespreekt met elke docent welke competenties en leerdoelen in een onderwijseenheid aan bod komen. Jaarlijks voert hij evaluatiegesprekken met de docenten over hun functioneren en hun scholingsbehoefte.

De opleiding beschikt over een kwalitatief hoogstaand team van docenten die goed zijn toegerust voor het verzorgen van onderwijs op masterniveau. Studenten en alumni hebben veel waardering voor de kwaliteit van de docenten en de nauwe relatie tussen docenten en studenten.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp personeel het oordeel **goed**.

Voorzieningen

De opleiding is gehuisvest in het prachtige Victor de Stuersgebouw. Studenten beschikken over een gezamenlijke atelierruimte, waar ze dag en nacht terecht kunnen. Daarnaast zijn er diverse ruimten voor overleg, theorieonderwijs en groepsprojecten. Studenten kunnen verder terecht in de hout- en metaalwerkplaatsen en de gips- en keramiekateliers van de academie.

De opleiding heeft een klein aantal studenten, waardoor er nauwe contacten tussen studenten en docenten zijn. De studiebegeleiding bestaat uit zowel een informeel begeleidingssysteem als een formeel overleg, met ingeplande begeleidingsmomenten.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp voorzieningen het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

De opleiding heeft door haar geringe omvang een goed zicht op de kwaliteit van de opleiding. Zij hanteert enerzijds het instrumentarium van Zuyd Hogeschool, hoewel de uitkomsten door de kleine aantallen niet erg betrouwbaar zijn. Anderzijds houdt de opleiding de vinger aan de pols in overleggen en gesprekken. Een volgende stap zal bestaan uit het vastleggen en formaliseren van dit informele proces.

Door de directe contacten tussen studenten, docenten, opleidingscoördinator, en ook vertegenwoordigers van het werkveld kan de opleiding alert op signalen reageren en verbeteringen snel doorvoeren. Hoewel er nog geen duidelijke structuur voor het betrekken van stakeholders bij de kwaliteitszorg is, voelt iedereen zich gehoord.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp kwaliteitszorg het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerd niveau

Studenten werken in de ateliers aan projecten die zij op diverse momenten presenteren aan collega-studenten, docenten en soms ook aan externe deskundigen. De feedback gebruiken zij om tot een verbeterd ontwerp te komen. Na elk semester beoordelen de docenten gezamenlijk het projectresultaat en het proces.

De opleiding hanteert hiervoor een op de competenties gebaseerd beoordelingsformulier dat duidelijk maakt in hoeverre studenten de competenties beheersen.

Het tweede jaar staat in het teken van de afstudeerthesis. Studenten werken in het afstudeeratelier aan hun thesis en worden begeleid door twee mentoren. Studenten kiezen een onderwerp, dat ze nader onderzoeken om tenslotte tot een ontwerp te komen. Het panel zou graag zien dat hier een reflectie aan wordt toegevoegd.

Het panel heeft de mastertheses van de zes afgestudeerde studenten bekeken en vastgesteld dat deze overtuigend van masterniveau zijn. In alle theses is het onderzoek goed uitgewerkt en laten de ontwerpen een eigen signatuur van de studenten zien. De beoordelingen door de commissie, bestaande uit de mentoren, de afstudeercoördinator en twee externe deskundigen, zijn duidelijk.

De afgestudeerden vinden na de studie als zelfbewuste ontwerpers hun weg in het werkveld.

De opleiding ontvangt voor het onderwerp toetsing en gerealiseerd niveau het oordeel **goed**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Programma	15
	Standaard 2 Oriëntatie van het programma	15
	Standaard 3 Inhoud van het programma	17
	Standaard 4 Vormgeving van het programma	19
	Standaard 5 Instroom	20
	Standaard 6 Studeerbaarheid	21
	Standaard 7 Duur	22
	Personeel	22
	Standaard 8 Personeelsbeleid	22
	Standaard 9 Kwaliteit van het personeel	24
	Standaard 10 Kwantiteit van het personeel	25
	Voorzieningen	26
	Standaard 11 Materiële voorzieningen	26
	Standaard 12 Studiebegeleiding	27
	Kwaliteitszorg	28
	Standaard 13 Evaluatie resultaten	28
	Standaard 14 Verbetermaatregelen	29
	Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	30
	Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	31
	Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	31
3	Eindoordeel over de opleiding	35
4	Aanbevelingen	37
5	Bijlagen	39
	Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	41
	Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	47
	Bijlage 3 Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	51
	Bijlage 4 Bezoekprogramma	57
	Bijlage 5 Bestudeerde documenten	59
	Bijlage 6 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	61
	Bijlage 7 Verklaring van volledigheid en correctheid	63

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Master Interieurarchitectuur (MMIA)
2. Registratienummer opleiding in CROHO	49238
3. Oriëntatie en niveau	hbo-master
4. Aantal studiepunten	120
5. Afstudeerrichting(en)	n.v.t.
6. Variant(en)	voltijd
7. Locatie(s)	Maastricht
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: december 2009 Besluit NVAO: 20 mei 2010
9. Code of conduct	Getekend

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Zuyd Hogeschool
11. Status instelling	Bekostigd
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Cohort	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal instromers voltijdstudenten	9	3	2	7	7
Ingeschreven aantal voltijdstudenten	9	9	10	13	16
cohort	2010	2011	2012	2013	2014
Uitval uit het eerste jaar	33%	33%	0%	14%	
Uitval uit de master	33%	66%	0%	0%	
Hoofdfaserendement	44% (67%)	0% (33%)	100%	0% (86%)	
Cohortrendement na 5 jaar					
Docentkwaliteit	Alle docenten hebben een masterdiploma of op het moment van diplomering de hoogst te behalen graad binnen het hbo.				
FTE: student ratio	1:8,5 (zie standaard 10)				
Contacturen in onderwijsweken (in klokuren)	De opleiding biedt studenten van het eerste studiejaar 24 klokuren contact per week. In het tweede studiejaar 16 klokuren.				

Schets van de opleiding

De Hogeschool Zuyd heeft al haar kunstonderwijs, kunstonderzoek, in de vorm van lectoraten, en contractonderwijs ondergebracht in de Faculteit van de Kunsten Maastricht (Faculty of Arts). Deze faculteit bestaat uit zeven organisatie-eenheden, academies genoemd. De Maastricht Master Interior Architecture (MMIA) valt onder de Maastricht Academy of Architecture (MAA).

De herziening van de Wet op de Architectentitel heeft gevolgen voor de interieurarchitect en de opleiding van aankomende interieurarchitecten. De inschrijving in het architectenregister is vanaf 2015 alleen mogelijk voor afgestudeerden met een mastergraad. De interieurarchitectuur heeft hierdoor een gelijkwaardige positie aan de architectuur gekregen. Het onderwijs in interieurarchitectuur is van oudsher binnen het kunstvakonderwijs verzorgd. Vandaar dat deze masteropleiding binnen de sector kunstvakonderwijs van het hoger beroepsonderwijs is gesitueerd.

De tweejarige, voltijdse MMIA is in 2010 van start gegaan. Elk studiejaar is verdeeld in twee semesters. Ieder semester is verdeeld in twee kwartalen. In het eerste jaar staat in elk semester een thema centraal, dat wordt uitgewerkt in het project, de analyse, de theorie en de vaardigheden. In het tweede jaar werken studenten aan hun thesis. Ten tijde van de visitatie studeren er zestien studenten aan de opleiding.

De opleiding in Maastricht ziet en interpreteert 'interieur' vanuit de waarneming. De kern van MMIA is het leren begrijpen van 'plaats' in al haar verschijningsvormen. Het verklarend onderzoek stoelt op de ruimtelijke waarneming en leidt tot autobiografische afstudeeropdrachten. Studenten interieurarchitectuur worden getraind op sensibiliteit naar generieke fenomenen en perceptie, en een nadrukkelijke autobiografische explicatie.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3, de aanbevelingen in hoofdstuk 4.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding MMIA streeft ernaar dat de interieurarchitect in staat is tot een zelfstandige beroepsuitoefening, dat hij leidinggevende kwalificaties bezit en steeds in staat is tot functioneren in een multidisciplinaire omgeving met bouwers en beslissers¹. Uitgangspunt hierbij is dat de interieurarchitect via de verbeelding de verschillende disciplines in het proces van bouwprojecten weet te binden en te focussen. De opleiding sluit voor het beroepsprofiel aan bij de beschrijvingen uit *Ruimte voor verdieping* (2008) van het Platform Interieur. Hierin wordt de interieurarchitect onder andere getypeerd als een ontwerper met het vermogen tot integreren en met bewustzijn van de sociale impact.

Het Platform Interieur is een samenwerkingsverband van de Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten, de diverse opleidingen op het gebied van interieurarchitectuur, de Vereniging Hogescholen en de Stichting Bureau Architectenregister. Dit platform heeft bij het formuleren van de startkwalificaties van de interieurarchitect gebruik gemaakt van internationale startkwalificaties en accreditatiestandaarden van bijvoorbeeld de European Council of Interior Architects (ECIA) en het Akkreditierungsverbund für Studiengänge der Architektur und Planung (ASAP). MMIA heeft deze startkwalificaties (competenties) van het platform integraal overgenomen en heeft deze uitgebreid met een negende competentie: perceptie en expressie, zodat haar eigen profilering sterker tot uitdrukking komt (zie bijlage 1).

Het Platform Interieur heeft bij elke competentie beoordelingscriteria geformuleerd. MMIA heeft deze eveneens overgenomen en er enkele, eigen beoordelingscriteria aan toegevoegd. Het panel stelt vast dat de opleiding met de competenties aansluit bij de in de wet op de registratie van het architectenberoep opgenomen begintermen.

---

¹ *Der innere Raum als Substanz, 'de intrinsieke ruimte als substantie'*, Kritische reflectie master Interieur Architectuur, Maastricht Academy of Architecture, z.j.

De opleiding verdeelt de beoordelingscriteria in drie groepen (zie bijlage 1):

- groep 1 geldt als instroomeis
- groep 2 geldt als eindniveau van de studie
- groep 3 geldt als profilering voor MMIA

Het panel is positief over deze indeling van de competenties. Hieruit blijkt dat instromende studenten op het terrein van creërend vermogen, kritische reflectie, groei en vernieuwing, communicatief vermogen en omgevingsgerichtheid over een beginniveau moeten beschikken. De competenties organiserend vermogen, onderzoekend vermogen, het vermogen tot samenwerken, en perceptie en expressie hebben geen beoordelingscriteria in groep 1. De opleiding is erin geslaagd om met de toevoeging van de competentie, perceptie en expressie, haar eigen profiel duidelijk te verwoorden. Dit wordt ondersteund door het werkveld, waarmee deze visie is besproken. MMIA onderscheidt zich hiermee van andere opleidingen in Nederland. De opleidingscoördinator heeft contacten met vergelijkbare opleidingen Nederland en in het buitenland om de eigen positie te kunnen bepalen. Het panel vindt dat de opleiding daarin geslaagd is.

De opleiding gebruikt de Dublindescriptoren om het masterniveau van de competenties aan te tonen. In het document *Samenhang Dublin Master Descriptoren en eindtermen, begintermen, kwalificaties, competenties en leerdoelen* geeft de opleiding per Dublin descriptor aan waar de student aan moet voldoen om het vereiste niveau te bereiken. De opleiding hanteert daarvoor vier niveaus (zie bijlage 2). Het panel is van mening dat de opleiding een goed beeld van het te bereiken masterniveau heeft.

Een groot aantal interieurarchitecten opereert in vaak internationale samenwerkingsverbanden. Engels geldt daarom als de internationale voertaal, ook bij MMIA. Het panel kan zich vinden in de keuze van Engels als gemeenschappelijke taal. Vooral, omdat de opleiding de precisie van bepaalde termen weet te behouden door deze in de oorspronkelijke taal te handhaven, eventueel aangevuld met een toelichting in het Engels. De opleiding streeft naar een studentensamenstelling van zestig procent Nederlandse en veertig procent buitenlandse studenten. De eerste ervaringen met verschillende achtergronden en tradities van studenten zijn positief.

Overwegingen en conclusie

MMIA heeft de landelijk vastgestelde competenties voor de master interieurarchitectuur overgenomen. Het panel is positief over de eigen aanvulling met een negende competentie gericht op perceptie en expressie. Hiermee is de opleiding erin geslaagd een eigen profiel neer te zetten, dat herkenbaar in de opleiding terugkomt.

Het panel waardeert de indeling in drie groepen met een goede doorwerking in de vorm van instroomcriteria, eindniveau van de opleiding en de Maastrichtse profilering. Deze indeling is voor iedereen inzichtelijk en de beoordelingscriteria zijn goed bruikbaar (zie standaard 16).

MMIA heeft voor de beschrijving van het masterniveau de Dublindescriptoren gebruikt en deze op vier niveaus beschreven. Deze niveaus corresponderen met de verschillende studie jaren.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Programma

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

MMIA heeft als kern het verkennen van bestaande architectonische structuren, ruimtelijke condities (plaats) en het ontwikkelen van een passende intentie en een strategie tot interventie. In het eerste jaar komen er meer theoretische, specifieke onderwerpen aan bod (zie standaard 3) en in het tweede jaar ligt de nadruk op het vervaardigen van de thesis en het anatomisch model, de meesterproef. In de kritische reflectie typeert de opleiding zich als: “een specialistische opleiding binnen het vakgebied, die een basale attitude aanleert van het onderzoeken, interpreteren van de waarneming en het naar de ‘noodzaak’ herscheppen van de architectonische conditie”².

In tegenstelling tot onderzoek bij de bachelor ligt in de masteropleiding de primaire focus op onderzoeksvaardigheden en de inhoudelijke koppeling aan intentie / interventie. In het onderzoek kunnen drie lagen worden onderscheiden: de eerste bestaat uit een opsomming van het ‘aanwezige’, de tweede uit een beschrijving van de relaties tussen de verschillende delen van het ‘aanwezige’, en de derde laag uit het achterhalen van de betekenis van het ‘aanwezige’ en de inhoudelijke onderbouwing van de uitkomsten. Studenten doen bijvoorbeeld onderzoek naar de diverse betekenissen en ontwerpbeslissingen die bij de Sankt Fronleichnamkirche in Aken een rol hebben gespeeld. Aan dit onderzoek is een ontwerpopdracht gekoppeld die tot een interventie leidt. De opdracht bestaat uit het ontwerpen van een biechtstoel voor deze kerk. Onderzoek is hiermee dienstig aan de daarop volgende intentie / interventie.

---

² *Der innere Raum als Substanz, ‘de intrinsieke ruimte als substantie’, Kritische reflectie master Interieur Architectuur, Maastricht Academy of Architecture, z.j., p.14.*

Het panel heeft gezien dat studenten goed in staat zijn via waarnemingen en observaties tot analyses te komen. Aan het eind van het eerste jaar krijgen studenten opdrachten waarin synthetiseren centraal staat. Het panel zou graag zien dat er een derde element, reflectie, aan wordt toegevoegd waarin studenten een beknopte, en voor buitenlanders begrijpelijke, schriftelijke toelichting geven op het resultaat en het proces dat tot het resultaat heeft geleid (zie ook standaard 16). De opleiding heeft aangegeven hier aandacht aan te willen besteden.

Het ontwerpend onderzoek bij MMIA kenmerkt zich door een autobiografische benadering, posities kiezen en verplaatsen in de gebruiker. De docenten onderkennen tijdig een te nadrukkelijke persoonlijke invalshoek. Naast de autobiografische aspecten dient er altijd een vertaling naar een generiek niveau te zijn. Het panel was enigszins verrast door de autobiografische benadering bij het doen van onderzoek. Het stelt echter vast dat MMIA studenten een geheel eigen manier van denken meegeeft. Deze denkvaardigheden zijn goed ontwikkeld. De kennis die studenten verwerven heeft veel diepgang. Het fundament van het theoretisch onderwijs bestaat uit literatuuronderzoek (primaire en secundaire bronnen, gebouwen en tekeningen). Het panel stelt vast dat de literatuurlijst het ambitieniveau weerspiegelt. De lijst is niet in eerste instantie bedoeld als leeslijst, maar dient als referentiekader voor de student.

De academie waar MMIA deel van uitmaakt, Maastricht Academy of Architecture, kent drie lectoraten: Autonomie en Openbaarheid in de Kunsten, Technology Driven Art en Future Urban Regions. MMIA is nog niet bij deze lectoraten betrokken. Zij streeft ernaar eerst haar eigen visie en programma goed te ontwikkelen, alvorens actief in een lectoraat te worden. Het panel kan zich hier goed in vinden en ziet voldoende mogelijkheden om op termijn aansluiting bij een lectoraat te vinden. Tijdens de visitatie heeft het panel in deze context met docenten gesproken over bijvoorbeeld een intuïtieve en associatieve manier van onderzoek doen, die goed bij de visie van de opleiding zou kunnen aansluiten.

De meeste beroepsvaardigheden, zoals tekenen of maquettebouw, hebben studenten al in de bacheloropleiding gehad. Wanneer studenten tekorten op dit vlak vertonen, biedt de opleiding aanvullende workshops aan. Workshops worden ook ingezet om studenten nieuwe of aanvullende vaardigheden te leren, zoals het maken van gipsmodellen. Het panel vindt deze aanpak passen bij een masteropleiding.

Overwegingen en conclusie

Het panel vindt dat de studenten uitstekende denkvaardigheden ontwikkelen. Vanuit de praktijk zou gesteld kunnen worden dat bepaalde specifieke kennis en vaardigheden voor de interieurarchitect niet expliciet in de opleiding aan bod komen. Het panel is er echter van overtuigd geraakt dat de studenten met de ontwikkelde denkvaardigheid uitstekend in staat zijn om een brug te slaan naar benodigde kennis en vaardigheden. Het panel wijst er in dit verband ook op dat de opleiding binnen het kunstvakonderwijs is gepositioneerd.

De nadruk op onderzoek blijkt uit de systematisch aanpak van plaats – intentie – interventie, vanuit een autobiografische invalshoek. Het panel is ervan overtuigd dat de opleiding met deze benadering studenten een heel eigen manier van denken meegeeft, die een goede uitwerking is van de toegevoegde competentie (perceptie en expressie).

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3   Inhoud van het programma

<i>De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.</i>

Bevindingen

De inhoud van het programma is gecentreerd rond thema's. Het hoofdthema is ruimte als substantie. In het eerste jaar zijn de daarvan afgeleide thema's materialiteit en licht, en tijd en schaal. Het tweede jaar bestaat uit de meesterproef. Binnen een thema werken studenten aan een project, een analyse, verdiepen zich in theoretische aspecten en doen benodigde vaardigheden op in workshops. In elk thema zijn de leerdoelen geëxpliciteerd. Het panel heeft vastgesteld dat er een directe relatie is tussen de inhoud van een onderwijseenheid en de competenties, doordat de leerdoelen (deelcompetenties of beoordelingscriteria) gerelateerd zijn aan de competenties en aan de niveaubeelden van de opleiding. Omgekeerd zijn alle competenties in de thema's terug te vinden, zoals blijkt uit het schema in bijlage 3.

De opleidingscoördinator heeft de centrale regie. Hij geeft aan welke competenties in welke onderwijseenheden zeker aan de orde moeten worden gesteld. De projectdocenten (verantwoordelijk voor een blokperiode) ontwerpen in overleg met de opleidingscoördinator de onderwijseenheden. De coördinator bespreekt met de contractdocenten (zie standaard 8) de invulling van het onderwijs. Deze werkwijze garandeert, volgens het panel, de consistentie en continuïteit van het programma.

Het panel heeft gezien dat het programma nog sterk in ontwikkeling is. In 2010 is de eerste groep studenten van start gegaan en in 2012 zijn de eerste studenten afgestudeerd. Al snel bleek dat de geplande vier thema's in het eerste jaar een te grote belasting voor de studenten vormde om de diepgang te bereiken die van een master verwacht mag worden. De opleiding heeft vervolgens het aantal thema's teruggebracht tot drie en tenslotte tot twee thema's. Het panel heeft veel waardering voor de snelheid waarmee en de adequate wijze waarop de opleiding de inhoud heeft aangepast.

De twee thema's in het eerste jaar liggen vast: materialiteit en licht, en tijd en schaal, resulterend in een ontwerp voor een biechtstoel en voor de inrichting van een café.

In het eerste blok gaat de aandacht uit naar het onderzoek naar de 'plaats', in de tweede periode naar de intentie en de interventie. Binnen een thema kan de student zijn eigen weg en aanpak kiezen (zie standaard 4). In het tweede jaar kiezen studenten een eigen thema voor hun afstudeerthesis. Het panel is positief over deze vrijheden, terwijl er een duidelijke structuur onder ligt. Wel heeft het panel het gevoel gekregen dat er sprake is van een tamelijk gesloten systeem met een zeer eigen cultuur, kenmerkend voor de Maastrichtse opleiding. Het panel hoopt dat de opleiding die kern vast weet te houden, maar inhoudelijk verder evolueert. Thema's hebben geen onbeperkte houdbaarheidsdatum. Het panel denkt dat het ook goed zou zijn om meer actuele thema's uit de wereld van de studenten te gebruiken. Wellicht zijn ook thema's uit de afstudeerthesen bruikbaar in het onderwijs. Tot slot denkt het panel dat het interessant zou zijn om de toepassing in de maatschappelijke realiteit bij de projecten te betrekken.

In het tweede jaar staat de thesis centraal. In overleg met de student en de docenten wordt een thematiek gekozen, die een theoretische verdieping voor het anatomische model betekent. Het anatomisch model wordt gebruikt om studenten te leren de plaats te analyseren door de onderdelen er als het ware uit te halen en te classificeren en zo te achterhalen wat een bepaalde plaats determineert.

Overwegingen en conclusie

Het programma van de opleiding bestaat uit een aantal thema's, bestaande uit een project, theorie en onderzoek, met daarnaast facultatieve workshops. De competenties zijn in de thema's vertaald in leerdoelen. Hierdoor is er een directe relatie tussen de inhoud van een onderwijseenheid en de beoogde competenties.

De opleidingscoördinator voert de centrale regie in het programma, in overleg met de projectdocenten. De contractdocenten werken binnen bepaalde kaders en krijgen aanwijzingen voor de invulling van het onderwijs. Hiermee bewaakt de opleiding de samenhang in het programma.

Om in het eerste jaar voldoende diepgang in een thema te bereiken, heeft de opleiding de afgelopen drie jaar het aantal thema's teruggebracht van vier tot twee. Het panel heeft waardering voor de snelheid waarmee de opleiding deze aanpassing heeft doorgevoerd en de diepgang die zij heeft bereikt.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4   Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

In het ontwerpproces staat het leren van de student aan de hand van projecten centraal. In deze projecten doorlopen studenten een individueel leerproces of artistiek onderzoeksproces. Al ontwerpend maakt de student zijn eigen leerdoelen zichtbaar en geeft hij richting aan zijn eigen leerproces. Dit proces verschilt per student.

De ontwerp opdrachten worden in de loop van het studiejaar steeds opener van karakter. Ieder thema heeft een vergelijkbare ruimtelijke en inhoudelijke complexiteit. Het schaalniveau van de opgave en van de context neemt gaandeweg toe. De student moet steeds meer zelf het probleem stellen, dat richtinggevend is voor het ontwerpen. In het tweede jaar formuleert de student een eigen problematiek en een hierop gebaseerd eigen ontwerp voor zijn afstudeerwerk.

Het leren van studenten vindt plaats in een learning community, waar kennis circulatie plaatsvindt tussen studenten, tussen docenten en studenten en tussen studenten en de externe omgeving (alumni, opdrachtgevers). Het panel heeft gezien dat deze community op een goede manier vorm krijgt in de ateliers. Studenten werken in deze ateliers aan onderzoek- en ontwerp opdrachten. Vanuit de ontwerp opdracht gaat de student in gesprek met de docent-professional om het probleem scherper te stellen om tot een adequaat ontwerp te komen. De docent-professional geeft concrete, professionele feedback aan de student. De student verwerkt de feedback en legt het ontwerp opnieuw voor aan de docent-professional (iteratief ontwerpproces). Andere onderdelen van het programma kennen andere werkvormen: lezingen, hoor- en werkcolleges, literatuurcolloquia en excursies.

Overwegingen en conclusie

Het panel waardeert dat de opleiding een learning community heeft weten te creëren, waar docenten en studenten vrijwel als collega's in ateliers werken aan projecten. Het panel vindt dit een goed voorbeeld van werken op masterniveau.

Het programma biedt studenten voldoende mogelijkheden om zijn eigen leerdoelen te realiseren. Het panel waardeert de combinatie van een duidelijke structuur met voldoende vrijheid voor de studenten.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 5   Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Een commissie van toelating beslist over de geschiktheid van aspirant-studenten die zich voor de opleiding aanmelden. Iedere aspirant-student moet beschikken over een hbo- of wo-opleiding³. Hij moet voldoende competenties uit groep 1 beheersen (zie bijlage 1). Hij moet een portfolio met eigen werk overleggen. In een toelatingsgesprek stelt de commissie vast of de aspirant-student voldoende gemotiveerd en geschikt is, en voldoende vaardig in het Engels is. Studenten die vanuit de bacheloropleiding in Maastricht naar MMIA doorstromen, hoeven geen portfolio te overleggen. De docenten geven vaak ook les in de bacheloropleiding en zijn daardoor vertrouwd met het werk van deze studenten.

De opleiding wil de toelatingsprocedure uitbreiden met een praktijkproef, gericht op vaardigheden. Niet alle aspirant-studenten blijken bijvoorbeeld het technisch tekenen in voldoende mate te beheersen, of ze kunnen wel tekenen maar begrijpen niet goed wat ze tekenen. Het panel vindt dat de opleiding hiermee een zeer zorgvuldige toelatingsprocedure heeft ontwikkeld. Wanneer ingestroomde studenten toch nog onvoldoende vaardig op sommige terreinen zijn, voorziet de opleiding in facultatieve workshops.

Op de website en in voorlichtingsbrochures probeert de opleiding een duidelijk beeld van de opleiding te geven. Dit is zeker van belang voor buitenlandse studenten die voor deze masteropleiding kiezen. Alle studenten met wie het panel heeft gesproken, vonden de voorlichting goed.

Gezien het internationale karakter van de opleiding wordt het programma in het Engels aangeboden. MMIA streeft naar een verhouding van zestig procent Nederlandse en veertig procent buitenlandse studenten. In oktober 2014 kwam 75 procent van de studenten uit het buitenland. Ook wil de opleiding toe naar een instroom van ongeveer vijftien studenten (momenteel zeven) met het oog op een optimale groepsdynamica.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft veel vertrouwen in de wijze waarop de opleiding instromende studenten selecteert en de procedure zelfs nog verder wil aanscherpen. Ook de wijze waarop de opleiding inspeelt om tekorten bij instromende studenten, via facultatieve workshops, vindt het panel voorbeeldig.

---

³ OER onderwijs- en examenregeling Master Interior Architecture 2014-2015, deel 3.

De opleiding heeft nu nog veel instroom vanuit de eigen bacheloropleiding, waardoor zij de studenten al kennen. Komende jaren wordt verwacht dat er van andere bacheloropleidingen meer studenten voor deze opleiding zullen kiezen. Daarnaast kent de opleiding ook een duidelijke en gevarieerde instroom van buitenlandse studenten. Het panel heeft gezien dat met deze studenten zorgvuldig wordt omgesprongen, zowel in de selectie als in de begeleiding (zie standaard 12).

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 6   Studeerbaarheid

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding veel oog heeft voor de studeerbaarheid van het programma. Tijdens presentaties van projecten bleek bijvoorbeeld dat studenten moeite hadden om de gewenste diepgang te bereiken in de beperkte tijd die er voor het project stond. De opleiding heeft vervolgens het aantal projecten teruggebracht, zoals al eerder is aangehaald. Docenten zijn gevoelig voor signalen uit en ontwikkeling in de groep studenten. Waar mogelijk handelen ze meteen door bijvoorbeeld extra workshops in te zetten of een excursie te organiseren, zodat studenten aanvullende vaardigheden en/of kennis kunnen opdoen.

Studenten met persoonlijke of bijzondere omstandigheden kunnen een beroep doen op bijzondere of extra voorzieningen voor het afleggen van tentamens en examens⁴. Docenten spelen in op de persoonlijke situatie van studenten: voor buitenlandse studenten wordt passende Engelstalige literatuur gezocht, wanneer het om een Nederlandstalige of Duitstalige bron gaat. Door de komst van buitenlandse studenten is er ook veel aandacht voor cultuurverschillen. De opleiding maakt aan de andere kant juist gebruik van de verschillen: wat is bijvoorbeeld het beeld van en het perspectief op het begrip 'straat' in verschillende culturen.

De studenten kunnen te allen tijde in de atelierruimte terecht. Dit geeft hen veel vrijheid. Om het leerproces toch enigszins te structureren heeft de opleiding het eerste jaar in vier blokken van tien weken verdeeld, met na elk blok een evaluatie en na elk semester een evaluatie en een beoordeling. Het afstudeerjaar kent zes pijlmomenten om de voortgang van de thesis te bewaken.

---

⁴ OER onderwijs- en examenregeling Master Interior Architecture 2014-2015, artikel 10.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een studeerbaar programma heeft ontwikkeld. De opleiding heeft oog voor de studeerbaarheid van het programma, zoals blijkt uit het feit dat de vier thema's uit het eerste jaar naar twee zijn teruggebracht.

Ook heeft de opleiding aandacht voor niet-standaard situaties van studenten, zoals studenten die uit het buitenland afkomstig zijn en mogelijk aanpassingsproblemen hebben of studenten met bepaalde deficiënties.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 7 Duur

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

MMIA heeft een programma dat bestaat uit 120 EC. De opleiding wordt in voltijd aangeboden gedurende twee jaar. Elk jaar bestaat uit 60 EC en een semester uit 30 EC.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding een tweejarig programma aanbiedt van 120 EC.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Personeel

Standaard 8 Personeelsbeleid

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

De opleiding volgt het personeelsbeleid zoals dat is vastgelegd in *Personeelsplan 2014-2018* van de Maastricht Academy of Architecture. Dit beleid sluit aan op het beleid van Zuyd Hogeschool. De belangrijkste uitgangspunten uit *Personeelsplan 2014-2018* zijn:

- de juiste persoon op de juiste plek;

- docenten in de wereld: docenten krijgen geen volledige aanstelling vanwege de wenselijkheid dat zij in de beroepspraktijk werkzaam blijven;
- docenten uit de wereld: er is een team van kerndocenten en daarnaast worden contractdocenten uit de beroepspraktijk aangetrokken, vanwege hun specifieke kennis, ervaring, werkwijze of expertise;
- docent zijn: vakinhoudelijke en didactische kwaliteiten van de docent staan voorop. Kerndocenten zijn verplicht de docentencursus van Zuyd Hogeschool te volgen.

Nieuwe medewerkers krijgen een introductieprogramma om hen geleidelijk en onder begeleiding aan hun takenpakket te laten wennen. De opleidingscoördinator bespreekt met elke docent, ook met nieuwe docenten, welke competenties in een onderwijseenheid centraal staan en welke leerdoelen daarbij horen. Nieuwe medewerkers kunnen zich didactisch ontwikkelen via de genoemde scholing.

De opleidingscoördinator voert jaarlijks evaluatiegesprekken met de docenten. Binnen het opleidingsteam spelen informeel overleg, flexibiliteit, samenwerking, afstemming, delen van ervaringen (bijvoorbeeld bij intersubjectieve beoordelingen), teamverantwoordelijkheid en teamcommitment volgens de opleiding een belangrijke rol. Elke week vindt een teamoverleg plaats. De directeur van de academie voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de opleidingscoördinator.

Professionalisering en scholing zijn onderwerpen van gesprek in de functioneringsgesprekken. Het kan hierbij gaan om individuele scholing, maar ook om deskundigheidsbevordering van het team. Het panel heeft vernomen dat iedere docent die om scholing vraagt, daar toestemming voor krijgt. Een structurele aanpak voor deskundigheidsbevordering heeft het panel niet aangetroffen en is alleen wenselijk wanneer de opleiding zou groeien.

Docenten kunnen participeren in de kenniskringen van drie lectoraten: Autonomie en Openbaarheid in de Kunsten, Technology Driven Art en Future Urban Regions, maar daar wordt nog geen gebruik van gemaakt. De opleiding onderzoekt de mogelijkheden om met het onderzoeksproject 'Leib' te participeren in het lectoraat Autonomie en Openbaarheid in de Kunsten.

Overwegingen en conclusie

De opleiding voert het personeelsbeleid uit van de Maastricht Academy of Architecture, waar zij toe behoort. Het beleid voorziet volgens het panel in goede uitgangspunten. Op dit moment is er beperkt aandacht voor gestructureerde scholing en training van de docenten. Dit is heel begrijpelijk gezien de fase waarin de opleiding zich bevindt, de omvang van de opleiding en de kleine aanstellingen dan wel contracten van de docenten. Toch vraagt het panel de opleiding om hier in de toekomst alert op te zijn, zeker wanneer de opleiding gaat groeien.

Zodra de opleiding is uitgekristalliseerd, denkt het panel dat er ook goede samenwerkingskansen liggen binnen de Maastricht Academy of Architecture en met de beeldende kunstopleidingen. De opleiding is zelf al in gesprek met het lectoraat over mogelijke deelname.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 9   Kwaliteit van het personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Het team van MMIA wordt gevormd door zes kerndocenten, inclusief de opleidingscoördinator. Vier van deze docenten beschikken over een masteropleiding. De opleiding streeft naar 75 procent. Voor de opleiding is het echter belangrijker dat de docenten beschikken over inhoudelijke, aan de praktijk gerelateerde competenties voor de relevante en actuele vakkennis. Een gevarieerde beroepservaring en actuele kennis van het werkveld zijn daarbij onontbeerlijk. Voor het begeleiden van de projecten binnen MMIA moeten docenten van diverse reflectiekaders gebruik kunnen maken: het architectonische, artistieke, filosofische en theoretische kader.

Naast genoemde kaders en didactische kwaliteiten moeten kerndocenten beschikken over onderwijskundige competenties, zoals het zelfstandig kunnen vormgeven en uitvoeren van een onderwijsproject, en organisatorische competenties, zoals deelname aan het teamoverleg, opstellen van een planning en coördineren van werkzaamheden.

Het panel heeft vastgesteld dat alle kerndocenten uitstekende achtergronden hebben qua opleiding en/of beroepservaring, om het onderwijs aan deze masteropleiding te verzorgen. Een aantal docenten is ook werkzaam in de bacheloropleiding.

Studenten en alumni hebben veel waardering voor de kwaliteiten van de docenten en de nauwe relatie tussen docenten en studenten. 'Trust in the teachers' was voor een buitenlandse student de reden om voor deze opleiding te kiezen.

Overwegingen en conclusie

Het panel is aangenaam verrast dat de opleiding zulke goede docenten aan zich heeft weten te binden. Er is een hecht team ontstaan dat goed samenwerkt en respectvol met elkaar omgaat. Het wekelijkse overleg is hier waarschijnlijk mede debet aan.

De docenten zijn zonder uitzondering goed toegerust voor hun taak. Hun vakinhoudelijke kwaliteiten staan buiten kijf. Daarnaast beschikken ze over de didactische kwaliteiten om masterstudenten bij te staan in hun ontwikkeling tot professionals. Alle docenten hebben veel ervaring in de beroepspraktijk

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 10   Kwantiteit van het personeel

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding heeft als beleid om één fte op tien studenten te realiseren. Op het moment van visiteren lag de verhouding bij MMIA op 1:8,5. Hiermee heeft de opleiding op dit moment meer dan voldoende capaciteit om het onderwijs uit te voeren. Deze gunstige situatie is niet kostendekkend, vandaar dat de opleiding streeft naar een instroom van ongeveer vijftien studenten.

Door de omvang van de opleiding worden veel taken door een beperkt aantal mensen uitgevoerd en commissies door steeds dezelfde personen bemenst. Hierdoor wordt er veel gevraagd van de opleidingscoördinator. Studenten melden dat de opleidingscoördinator, docenten en het secretariaat goed bereikbaar zijn.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een docent-studentratio van 1:8,5, waardoor er veel tijd voor de begeleiding van studenten is. Aan de andere kant gaat het om een klein team van docenten, waardoor alle taken bij een beperkt aantal mensen belegd is. Dit is een kwetsbare situatie. Wellicht kan uitwisseling met andere opleidingen binnen de academie hier verlichting bieden.

De opleiding wil in de toekomst doorgroeien naar een grote instroom. Docenten gaven al aan dat met een groep van ongeveer twaalf studenten er een goede basis is voor groepsdynamische processen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Voorzieningen

Standaard 11 Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding is gehuisvest binnen de Faculty of Arts Maastricht in het Victor de Stuersgebouw, grondlegger van de monumentenzorg in Nederland. De opleiding heeft een gezamenlijke atelierruimte voor studenten, waar ze kunnen werken en waar ook hun werk kan worden besproken. Verder zijn er ruimtes voor overleg en theoriecolleges. Studenten kunnen gebruik maken van individuele werkplaatsen en van diverse grote werkruimtes voor groepsprojecten.

De voorzieningen van de andere opleidingen zijn ook beschikbaar voor de studenten Interieurarchitectuur, zoals hout- en metaalwerkplaatsen, gips- en keramiekateliers. Verder zijn er in het gebouw bibliotheekvoorzieningen en een kantine. Daarnaast hebben studenten toegang tot de collecties van de Universiteit Maastricht en de Jan van Eyckacademie. Voor direct gebruik tijdens projectbegeleidingen heeft de opleiding een collectie 'handapparaat' van relevante literatuur samengesteld.

Studenten kunnen dag en nacht van de atelierfaciliteiten gebruik maken. Deze ateliers vormen het centrale punt waar studenten met elkaar overleggen en met de docenten. De informatie voor en de communicatie met studenten verloopt veelal per e-mail.

Overwegingen en conclusie

De opleiding beschikt door haar positionering binnen de Faculteit van de Kunsten over uitstekende voorzieningen. De ateliersruimtes zijn, zeker naar de maatstaven van buitenlandse opleidingen, royaal. Het panel heeft waardering voor het feit dat de opleiding is gehuisvest in het gebouw van Victor de Stuers, grondlegger van de Monumentenzorg. Er zijn verschillende goed geoutilleerde werkplaatsen. Verder kunnen studenten te allen tijde van de faciliteiten gebruik maken.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 12   Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De studieloopbaanbegeleiding heeft bij MMIA een sterk individueel karakter. Binnen het atelieronderwijs is sprake van intensieve, persoonlijke begeleiding. MMIA heeft een begeleidingssysteem dat past bij deze masteropleiding en gericht is op het niveau van de instromende studenten. Aan het begin van het jaar krijgt elke student de curriculuminformatie uitgereikt. Deze informatie stelt de student in staat zijn leerwerkzaamheden te plannen. Het panel heeft tijdens het bezoek de map met de dossiers van studenten ingezien. Hierin houdt de opleidingscoördinator de werkbeoordelingen en de voortgang van de studenten bij. Ook de examenvoorstellen worden in het dossier opgenomen. Het panel heeft in het dossier de belangrijkste ontwikkelingsstappen van studenten kunnen traceren.

De opleiding heeft een klein aantal studenten, waardoor er nauwe contacten tussen docenten en studenten zijn, zoals het panel van zowel studenten als docenten heeft vernomen. In de ateliers zijn docenten en studenten bijna als collega's aan het werk. Alumni zijn lovend over de positieve sfeer, de geringe hiërarchie en deskundige feedback. Een en ander staat volgens hen een strenge beoordeling niet in de weg.

Momenteel benadert de opleiding alumni voor het begeleiden van met name buitenlandse studenten om hen wegwijs binnen het sociale kader te maken. De opleiding vindt het belangrijk dat er een hechte groep ontstaat die ervaringen met elkaar kan delen en van en met elkaar kan leren. Het panel heeft gezien dat de opleiding hierin goed slaagt.

Voor het examenproject kunnen studenten een mentor kiezen. Wanneer niet voldoende expertise binnen de docentengroep van de opleiding te vinden is, kunnen studenten ook een externe mentor benaderen.

Overwegingen en conclusie

De begeleiding in de ateliers is prima geregeld, evenals de begeleiding bij het afstuderen. Naast de vele informele momenten van begeleiding, heeft de opleiding diverse ingeplande overlegmomenten. Het panel heeft waardering voor het feit dat de opleiding een hechte groepssfeer weet te bewerkstelligen.

Studenten kunnen bij het examenproject een mentor kiezen. Dit kan ook een externe begeleider zijn, wanneer docenten niet voldoende expertise hebben.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

Standaard 13   Evaluatie resultaten

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding evalueert planmatig op een manier die recht doet aan haar identiteit als kleine opleiding met korte lijnen en werkend met contractdocenten. De opleiding maakt daarbij gebruik van de in Zuyd Hogeschool ontwikkelde en beschreven procedures en instrumenten, voor zover zinvol in een kleine organisatie. Binnen de academie participeert MMIA in:

- Personeelsmonitor Faculteit (tweejaarlijks)
- NVAO-accreditatie (zesjaarlijks)
- Alumni-enquête (periodiek)
- Nationale Studenten Enquête (jaarlijks)
- Interne audit Zuyd Hogeschool (periodiek)
- Kwantitatieve gegevens en analyse met betrekking tot studenten en personeel (MIS 2.0)
- Integrale managementrapportage.

De planning van de kwaliteitszorg en de inzet van het instrumentarium vindt plaats in de zogenoemde pdca-cyclus. Zuyd Hogeschool hanteert als streefnorm voor enquêtes 3.8 op een vijfpuntsschaal.

Misschien nog wel belangrijker dan de formele kwaliteitscyclus is de professional community waar de docenten deel van uit maken. Docenten van MMIA hebben permanent overleg over uitvoerings- en beleidszaken. Docenten nemen deel aan het periodieke docentenoverleg, en treffen elkaar wekelijks bij het werkoverleg van het team. Hun aanbevelingen vinden via de opleidingscoördinator hun weg naar het curriculum.

Aan het eind van het studiejaar voert de opleiding evaluatieve gesprekken met studenten (reflectie-ateliers, per studiejaar) over het programma, over de docenten en over het project en het thema. Studenten kunnen hun mening over de kwaliteit via evaluaties kenbaar maken, maar ook via overleggen en direct contact met de opleidingscoördinator.

Het panel heeft vastgesteld dat het huidige kwaliteitszorgsysteem voor MMIA goed werkt. Het betreft een opleiding in opbouw met een grote betrokkenheid van docenten en studenten. Hierdoor functioneert het informele systeem goed. Wanneer de opleiding gaat groeien zal de kwaliteitszorg meer geformaliseerd moeten worden. Een volgende stap in dit ontwikkelingsproces kan het beschrijven van het eigen kwaliteitszorgsysteem en het vastleggen van uitkomsten zijn.

Overwegingen en conclusie

De opleiding weet mede door haar omvang goed de kwaliteit van MMIA te bewaken. De formele instrumenten leveren door de geringe aantallen niet altijd betrouwbare uitkomsten op. De opleiding heeft daarom een informeel systeem van evaluaties en overleggen dat haar in staat stelt goed de vinger aan de pols te houden. Het panel vindt wel dat de volgende stap het formaliseren van het kwaliteitssysteem zou moeten zijn.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 14   Verbetermaatregelen

De uitkomsten van deze evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding een goed ontwikkeld kwaliteitsbesef heeft. Zij houdt voortdurend de vinger aan de pols om waar nodig verbeteringen aan te brengen. Het al vaker aangehaalde voorbeeld van de verandering in het aantal thema's toont dit ook hier weer aan. Recent heeft de opleiding bij elk onderwijsthema een essayopdracht ingevoerd, zodat studenten beter voorbereid worden op het schrijven van de thesis. Verder is de opleiding alert op mogelijke aanvullingen in kennis en vaardigheden voor de studenten. Hiervoor biedt de opleiding dan workshops aan, organiseert excursies of vraagt iemand een lezing te houden.

Studenten geven aan dat er een veilige omgeving is waarin ze zich gehoord voelen. Er is weinig tot geen hiërarchie waardoor er in een collegiale sfeer gewerkt wordt. Deze sfeer staat ervoor garant dat docenten vaak al eerder dan studenten in de gaten hebben of iets verbetering of aanvulling behoeft. Het hele team is alert en reageert snel wanneer veranderingen of aanpassingen nodig zijn.

Overwegingen en conclusie

Het panel vindt dat er een sfeer van continu verbeteren in de opleiding aanwezig is. De hierboven aangehaalde voorbeelden getuigen daarvan. Studenten voelen zich gehoord en gewaardeerd. Docenten krijgen voldoende ruimte om verbetervoorstellen te doen en uit te voeren. Net als bij standaard 13 geldt hier ook dat bij een toenemend aantal studenten een en ander meer geformaliseerd en gesystematiseerd zal moeten worden.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 15   Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De opleiding karakteriseert de cultuur binnen MMIA als een professionele kwaliteitscultuur. De kleinschaligheid en de open structuur van de organisatie maakt dat contacten met docenten en opleidingscoördinator voor studenten laagdrempelig zijn. De veelvuldige interactie tussen studenten en docenten, studenten en opleidingscoördinator levert relevante informatie voor het verbeteren van de kwaliteit op.

Alumni en het afnemende beroepenveld zijn op een vergelijkbare manier bij kwaliteitszorg betrokken, zoals tijdens de gesprekken is gebleken. Zij kunnen de opleiding gevraagd en ongevraagd van advies dienen. Het werkveld is altijd nauw betrokken geweest bij de visievorming en de ontwikkeling van het curriculum. Het werkveld is via externe deskundigen bij het afstuderen betrokken of als contractdocent bij het programma en heeft daarmee zicht op de kwaliteit van de opleiding. Verder heeft de opleiding contact, via docenten en werkveldcommissie, met een uitgebreid netwerk in het werkveld.

De opleiding heeft nog geen duidelijke structuur ontwikkeld om verschillende stakeholders bij de kwaliteitszorg van de opleiding te betrekken. De opleiding heeft zelf geconstateerd dat de verslaglegging moet worden verbeterd om meer transparantie te verkrijgen. Het panel adviseert om de komende tijd een structuur te ontwikkelen, mede met het oog op de beoogde groei.

Overwegingen en conclusie

Doordat de opleiding klein van omvang is, zijn de lijnen erg kort. De opleiding is goed in staat signalen van studenten op te vangen. De opleiding overlegt met docenten en met vertegenwoordigers van het werkveld, inclusief alumni.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De opleiding wil dat de toetsen en beoordelingen voldoen aan de door haar opgestelde standaarden voor goed toetsen en beoordelen. Het gaat er daarbij om dat de beoordelingen van de toetsresultaten nauwkeurig, valide, betrouwbaar en expliciet zijn. Dit houdt in:

- dat wat wordt beoordeeld qua inhoud en niveau in overeenstemming is met de competenties/leerdoelen. De opleiding zorgt ervoor dat de te beoordelen resultaten daadwerkelijk kunnen worden toegeschreven aan de desbetreffende student;
- dat de opleiding ervoor zorgt dat oordelen expliciet zijn (aan de hand van heldere beoordelingscriteria en waar nodig bevindingen toelicht);
- dat de opleiding ernaar streeft dat de oordelen intersubjectief zijn. Intersubjectiviteit houdt in dat de beoordeling van cruciale onderdelen plaatsvindt door een commissie van erkende professionals die in een gesprek met elkaar over het werk in staat zijn te komen tot één waardering en die in staat zijn deze waardering transparant te maken.

Bij het opstellen en beoordelen van referaten, werkstukken en theses hanteert de opleiding deze standaarden.

Studenten bespreken in hun werk de literatuur en bronnen waar zij gebruik van maken of aan refereren, zoals het panel heeft vastgesteld. Hun projecten presenteren ze voor de groep en krijgen reacties en feedback van studenten en docenten. Twee keer in het proces zijn er tussenpresentaties en tot slot is er een eindpresentatie. Bij sommige presentaties is een externe aanwezig. Studenten waarderen de mondelinge terugkoppeling. In deze beoordelingen staat de persoonlijke, professionele ontwikkeling van de student centraal. Dit is voor studenten belangrijker dan het formulier met de competenties.

Met ingang van 2014-2015 beschouwt MMIA elk semester als een onderwijseenheid van 30 EC. Elke student wordt aan het eind van een semester summatief getoetst. MMIA beschouwt het intersubjectief beoordelen als een sterk punt dat past bij kunst- en vormgevingsonderwijs. Alle docenten beoordelen gezamenlijk het projectresultaat en het projectproces. De opleiding heeft hiervoor een competentiegericht beoordelingsformulier ontwikkeld. Docenten gebruiken de beoordelingscriteria uit de competenties voor het beoordelen van studenten door per competentie voor die periode in één woord het resultaat weer te geven. Via een gewogen gemiddelde komt de opleiding tot één resultaat voor een onderwijseenheid, en krijgt de student zijn studiepunten. Het panel is zeer te spreken over de combinatie van intersubjectiviteit en inzichtelijke verslaglegging.

Elk kwartaal vindt een formatieve beoordeling plaats. Docenten evalueren met de studenten het studieproces. Het panel heeft de beoordelingsformulieren gezien en is zeer te spreken over de systematische aanpak van het beoordelingsproces en de transparantie die het oplevert.

De examencommissie ziet toe op de uitvoering van het toetsbeleid en accordeert alle beoordelingen aan de hand van de beoordelingsformulieren van de drie masteropleidingen van de Maastricht Academy of Architecture. In de onderwijs- en examenregeling zijn de taken en bevoegdheden van de examencommissie vastgelegd.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Het tweede jaar van de studie bestaat uit het afstuderen (60 EC). De student toont via het afstudeerproject aan dat hij een overzicht heeft verkregen van de verschillende aspecten van interieurarchitectuur als discipline, als beroep en van de benodigde kennis. Tevens moet hij de verworven kennis, vaardigheden en inzichten om kunnen zetten in een visie. Het afstudeerproject moet aantonen dat een zelfstandige beroepsuitoefening in de praktijk mogelijk is, alsmede dat een gefundeerde eigen opvatting (attitude) verworven is.

De afstudeerperiode bestaat uit het maken van het afstudeervoorstel (onderwerp), dat wordt vastgelegd in het afstudeerplan en verder uitgediept en uitgewerkt tijdens het vervolg van het afstudeertraject. Dan volgt de onderzoeksfase en de ontwerpfasen. De opleiding besteedt aandacht aan de planning en uitvoering van de planning van het afstudeerproject. Er zijn vijf peilmomenten voor de student: opzet afstudeerplan, eerste beoordeling afstudeerplan, eerste evaluatie van de thesis, indienen van de thesis, eindbeoordeling en presentatie. Het panel is positief over de heldere en gestructureerde aanpak.

De student neemt deel aan het afstudeeratelier, dat wordt begeleid door het docententeam. Tijdens het atelier is er aandacht voor persoonlijke voortgangsbegeleiding, uitwisseling tussen afstudeerders via presentaties en discussie, bewaken planning, eventuele aanvullende (les)stof, extra bijeenkomsten voor lezingen en eventuele workshops en excursies.

Het panel heeft de afstudeerthesen van alle afgestudeerden (zes in totaal) bestudeerd. De afstudeerthesen bestaan uit een autobiografisch onderzoek, dat zowel door het panel als door externe examinatoren en het werkveld positief wordt gewaardeerd. De theses voldoen aan de beoordelingscriteria van de opleiding en zijn volgens het panel zeker van masterniveau. Het panel adviseert de opleiding om in de toekomst studenten een nog helderder onderzoeksvraag te laten opstellen. Van masterstudenten mag een heldere methodische aanpak verwacht worden. Hierbij moet het panel wel aantekenen dat bij ontwerpend onderzoek de methode vaker onderweg wordt ontwikkeld. Het onderzoek is in alle theses volgens het panel goed uitgewerkt. Studenten hebben geleerd vragen te stellen die verrijkend voor het ontwerpproces zijn. De autobiografische benadering heeft geresulteerd in zeer verscheiden masterthesen met een duidelijke eigen signatuur. Het panel vond het opvallend dat in veel eindexamenwerk de reflectie ontbreekt, terwijl dit studenten kan helpen hun visie op het vakgebied onder woorden te brengen.

De tekst in de handleiding is blijkbaar niet duidelijk genoeg op dit punt. De opleiding zal de tekst aanscherpen. Als appendix aan het examen is inmiddels een projectbeschrijving en een reflectie toegevoegd.

De commissie van examinatoren bestaande uit de mentoren, de afstudeercoördinator en twee externe deskundigen beoordeelt de thesis. Bij het afstuderen worden altijd externe examinatoren betrokken, die bij de bespreking als eerste het woord krijgen. Ze hebben een adviserende stem, hoewel dit nog niet in de onderwijs- en examenregeling is vastgelegd, zo bleek tijdens de visitatie. De opleiding draagt de eindverantwoordelijkheid voor de beoordeling van de student. Voor het beoordelen van competenties is het belangrijk dat de beoordelaar de student kent en zijn ontwikkeling heeft gevolgd. Het panel vindt de beoordelingen en feedback inzichtelijk en correct. Dit blijkt niet alleen uit de formele beoordelingsformulieren, maar ook uit de dossiers met aantekeningen over de voortgang.

Volgens de opleiding en de werkveldadviescommissie zijn de afgestudeerden gewild in het werkveld. Ze hebben geleerd te werken vanuit de condities in een omgeving en vanuit de wensen van een opdrachtgever.

Overwegingen en conclusie

Het panel kan zich prima vinden in de uitgangspunten die de opleiding voor het toetsen heeft geformuleerd. Het huidige systeem van toetsen en beoordelen werkt prima, zeker in een kleine context. Het panel vindt dat de opleiding de intersubjectieve wijze van beoordelen goed heeft gestructureerd via de beoordelingsformulieren.

Het panel is ervan overtuigd dat de afgestudeerden, momenteel zes in totaal, alle overtuigend het masterniveau laten zien. De theses en de aanvullende documenten geven een goed beeld van de kwaliteiten van de studenten. Wel adviseert het panel om reflectie op het bereikte resultaat als onderdeel van het examen op te nemen. Hierdoor worden studenten nog beter voorbereid om de beroepspraktijk waar ze moeten kunnen verwoorden waar ze voor staan.

De beoordeling van de thesis wordt gedaan door een commissie bestaande uit de mentoren, de afstudeercoördinator en twee externe deskundigen. Via een consensusgesprek komt het oordeel tot stand. Gezien de adviserende rol van de externe vindt het panel het positief dat de opleiding hen standaard als eerste het woord geeft. Overigens vindt het panel dat de opleiding uitstekende, externe examinatoren weet aan te trekken. Ook hier geldt dat de werkwijze prima verloopt, maar dat een en ander nog beter vastgelegd kan worden, bijvoorbeeld de rol en positie van de externe examinatoren.

Het panel heeft met alumni gesproken en vond hen zelfbewuste ontwerpers die hun weg in het werkveld gevonden hebben of zullen vinden.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed
<i>Standaard 2 Oriëntatie van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 3 Inhoud van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 4 Vormgeving van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Goed
<i>Standaard 6 Studeerbaarheid</i>	Goed
<i>Standaard 7 Duur</i>	Voldoende
<i>Standaard 8 Personeelsbeleid</i>	Goed
<i>Standaard 9 Kwaliteit van het personeel</i>	Goed
<i>Standaard 10 Kwantiteit van het personeel</i>	Goed
<i>Standaard 11 Materiële voorzieningen</i>	Goed
<i>Standaard 12 Studiebegeleiding</i>	Goed
<i>Standaard 13 Evaluatie resultaten</i>	Voldoende
<i>Standaard 14 Verbetermaatregelen</i>	Goed
<i>Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg</i>	Goed
<i>Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed

Overwegingen en conclusie

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-masteropleiding Interieurarchitectuur van Zuyd Hogeschool als **goed**.

Het panel heeft vastgesteld dat de MMIA een opleiding met een eigen profiel heeft ontwikkeld, dat in het curriculum, zowel wat inhoud als wat structuur betreft, goed is vormgegeven. Het onderwijs wordt verzorgd door goed gekwalificeerde docenten en het panel vindt ook dat de opleiding uitstekende externe examinatoren weet aan te trekken. De kwaliteit van de afgestudeerden staat buiten kijf. Dit alles maakt dat het panel tot het eindoordeel 'goed' komt, ondanks het feit dat de kwaliteitszorg meer geformaliseerd kan worden. MMIA is een kleine opleiding waardoor de lijnen heel kort zijn. Verder maakt de didactische aanpak en het wekelijkse teamoverleg dat docenten een goede antenne hebben voor mogelijke problemen onder studenten of in het curriculum. Het panel heeft veel waardering voor de snelheid waarmee aanpassingen doorgevoerd worden. De formalisering van het kwaliteitszorgsysteem is dan een volgende stap in het ontwikkelingsproces van deze jonge opleiding.

4 Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen ter overweging mee:

Algemeen

Het panel adviseert MMIA om meer naar buiten te treden met het werk van studenten en docenten.

Standaard 2

Studenten leren via waarnemingen en observaties te analyseren en vervolgens te synthetiseren. Het panel onderschrijft de gedachte van de opleiding om hier reflectie aan toe te voegen.

Standaard 3

Het panel waardeert de thema's die de opleiding voor de projecten heeft gekozen. Toch adviseert het panel om bij de keuze van thema's en projecten de actualiteit, en toepassing in de maatschappelijke realiteit te betrekken.

Standaard 13

Wanneer de opleiding gaat groeien, dan ontstaat de noodzaak om zaken meer te formaliseren en te structureren. Gezien de wens van de opleiding om groter te worden, adviseert het panel het kwaliteitszorgsysteem te beschrijven en de uitkomsten van evaluaties vast te leggen.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Competenties Maastricht Master Interieur Architectuur

De Maastrichtse Masteropleiding InterieurArchitectuur categoriseert de landelijke richtlijnen in drie groepen en heeft deze met eigen beoordelingscriteria (cursief in tekst) aangevuld en een aparte (profiel)competentie (9 '*perceptie en expressie*') toegevoegd (cursief in tekst), waardoor het specifieke profiel van de opleiding tot uitdrukking komt.

Tevens zijn voor de competenties expliciete beoordelingscriteria geformuleerd:

Groep 1 wordt als instroomeis gehanteerd

Groep 2 wordt kenmerkend voor de basis geacht die de student na afloop van de studie bereikt.

Groep 3 wordt expliciet benadrukt in het onderwijs en daarin heeft de student na afloop van de studie een bijzondere kwaliteit bereikt, die profielbepalend is voor de Maastrichtse Master InterieurArchitectuur (MMIA).

Competentie 1: Creërend vermogen

De student kan vanuit een eigen idee en artistieke visie een concept ontwikkelen voor een ruimte en dat concept tot realisatie brengen.

Beoordelingscriteria

Groep 1: Competentie 1 creërend vermogen.

1.1.01 De student gaat bij het ontwerpen van een ruimte of een ruimtelijk object zowel uit van een eigen concept als van de wensen en behoeften van de beoogde gebruiker en/of opdrachtgever.

1.1.02 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de eigenschappen van bouw- en afwerkingsmaterialen, voorkomende technische installaties, constructies en de bouwfysische aspecten ten behoeve van de afwerking, inrichting, meubilering en stoffering van het interieur.

1.1.03 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de factoren die de veiligheid, de gezondheid en het welbevinden van gebruikers van gebouwen en interieurs beschermen en bevorderen en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving.

1.1.04 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de organisatorische, financiële en juridische aspecten die betrekking hebben op het ontwerp en de realisering ervan.

1.1.05 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de toepassingsmogelijkheden van bestaande inrichtingselementen en kan deze inzetten in zijn ontwerp.

1.1.06 De student kan complexe bouwkundige informatie interpreteren en beoordelen om te komen tot een beter ontwerp.

Groep 2: Competentie 1 creërend vermogen.

1.2.01 De student gaat vanuit een artistieke visie constructief en creatief om met uitgangspunten en plaatst die in een breder cultureel, maatschappelijk, economisch en duurzaamheids perspectief.

1.2.02 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de manier waarop de gebruikte beelden, vormen, materialen, verhoudingen en kleuren ervaringen veroorzaken en betekenissen overdragen.

1.2.03 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de functionaliteit van gehanteerde vormgevings- en productietechnieken.

Groep 3: Competentie 1 creërend vermogen.

1.3.01 De student transformeert onderzoekend, experimenterend en beschouwend kennis, intuïties, indrukken en emoties tot een ontwerp.

1.3.02 De student maakt gebruik van kennis van en inzicht in de ontwerpmethodieken voor architectuur en interieurarchitectuur.

1.3.03 De student maakt gebruik van ervaringen met de gekozen materialen, technieken en methodieken om tot een beter ontwerp te komen.

1.3.04 De student kan op meerdere momenten het ontwerp en het ontwerpproces ter discussie stellen en kan zijn bevindingen gebruiken om te komen tot een beter ontwerp.

1.3.05 De student kan complexe, ruimtelijke en organisatorische situaties analyseren en de resultaten daarvan inzetten om te komen tot een beter ontwerp.

1.3.06 De student kan een beoogde belevingswaarde transformeren naar een eenduidig architectonisch ontwerp

1.3.07 De student kan de fenomenologische 'verschijningen' vertalen naar een eenduidig architectonisch ontwerp

Competentie 2: Vermogen tot kritische reflectie

De student kan zijn eigen werk en dat van anderen beschouwen, analyseren, duiden en beoordelen.

Beoordelingscriteria

Groep 1: Competentie 2 vermogen tot kritische reflectie.

2.1.01 De student kan zelfstandig innovatief onderzoek doen naar alle zaken die voor een ontwerp van belang zijn.

2.1.02 De student gaat constructief om met het geven en ontvangen van kritiek.

Groep 2: Competentie 2 vermogen tot kritische reflectie.

2.2.01 De student kan in zijn ontwerp een relatie leggen met maatschappelijke, culturele en economische ontwikkelingen en houdt daarbij rekening met sociaal, maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden.

2.2.02 De student beoordeelt zijn ontwerp op functionaliteit en artistieke waarde en overziet implicaties van keuzes en beslissingen ten aanzien van een ontwerp en kan deze achteraf verantwoorden.

2.2.03 De student kan zijn ontwerp plaatsen ten opzichte van esthetische opvattingen.

Groep 3: Competentie 2 vermogen tot kritische reflectie.

2.3.01 De student reflecteert beeldend en in woord en geschrift op de grenzen en mogelijkheden van het vak en op de eigen visie, specialismen en technische capaciteiten.

2.3.02 De student kan zijn ontwerp plaatsen ten opzichte bestaande tradities, theorieën en visies van het vakgebied en aanverwante disciplines.

2.3.03 De student kan de essentiële eigenschappen en de essentie van wat men in de architectonische fenomenologie ervaart af leiden en toetsen aan zijn eigen werk.

Competentie 3: Vermogen tot groei en vernieuwing

De student kan zijn vakmanschap, zijn persoonlijke invulling van de beroepssituatie en zijn artistieke verdere ontwikkelen en verdiepen.

Beoordelingscriteria

Groep 1: Competentie 3 vermogen tot groei en vernieuwing.

3.1.01 De student toont ambitie om te excelleren.

Groep 2: Competentie 3 vermogen tot groei en vernieuwing.

3.2.01 De student houdt in zijn werk rekening met relevante ontwikkelingen in het vakgebied.

3.2.02 De student heeft inzicht in zijn eigen sterktes en zwaktes en neemt op basis hiervan acties om zijn eigen kennis, vaardigheden en competenties verder te ontwikkelen.

Groep 3: Competentie 3 vermogen tot groei en vernieuwing.

3.3.01 De student laat in zijn werk een ontwikkeling in zijn persoonlijke artistieke visie zien, gebaseerd op een zelfgestuurd onderzoek.

3.3.02 De student toont in zijn ontwerpen dat hij steeds hogere eisen stelt aan het gebruik van ruimte, vorm en beeld.

3.3.03 De student toont in zijn ontwerpen dat hij kan omgaan met de groeiende complexiteit van de ontwerpomgeving.

Competentie 4: Organiserend vermogen

De student kan een inspirerende en functionele werksituatie voor zichzelf opzetten en in stand houden.

Beoordelingscriteria

Groep 2: Competentie 4 organiserend vermogen.

4.2.01 De student kan zakelijke voorzieningen treffen om op de lange termijn als zelfstandig interieurarchitect werkzaam te zijn

4.2.02 De student toont in de uitvoering van zijn werk een goede balans tussen artistieke en voorwaardenscheppende (logistieke, facilitaire en publicitaire) activiteiten.

4.2.03 De student ontwikkelt een eigen werkproces en toont in de praktijk in staat te zijn alle aspecten van het ontwerpproces en de betrokken disciplines in onderlinge samenhang te zien.

4.2.04 De student toont op effectieve wijze dat hij doelen en prioriteiten kan bepalen en benodigde tijd, acties en middelen aan kan geven om tot de uitvoer van een ontwerp te komen.

4.2.05 De student werkt bij de uitvoering van een opdracht volgens geldende besluitvormingsprocedures en –processen.

4.2.06 De student gaat indien nodig samenwerkingsverbanden aan of schakelt anderen in, vakgenoten of specialisten uit andere disciplines, rekeninghoudende met ieders bekwaamheden.

4.2.07 De student documenteert en archiveert zijn werk.

Competentie 5: Communicatief vermogen

De student kan een opdracht verwerven en interpreteren, effectief het werk presenteren en toelichten en erover onderhandelen met opdrachtgevers en andere betrokkenen.

Beoordelingscriteria

Groep 1: Competentie 5 communicatief vermogen.

5.1.01 De student kan zijn eigen ontwerp in beeld, geschrift en woord presenteren en toelichten.

5.1.02 De student kan over zijn werkwijze en ontwerpproces communiceren in beeld, geschrift en woord.

Groep 2: Competentie 5 communicatief vermogen.

5.2.01 De student kan bekendheid aan zijn eigen werk geven en maakt effectief gebruik van media voor publiciteitsdoeleinden.

5.2.02 De student kan met opdrachtgevers en andere belanghebbenden over organisatorische, financiële en inhoudelijke aspecten onderhandelen en tot overeenstemming komen.

5.2.03 De student kan ten behoeve van zijn werk een netwerk opzetten en onderhouden.

5.2.04 De student kan acquireren.

Groep 3: Competentie 5 communicatief vermogen.

5.3.01 De student kan de ruimtelijke complexiteit vereenvoudigt communiceren naar opdrachtgevers en andere belanghebbenden

5.3.02 De student is in staat zijn concepten in essentie te verbeelden

Competentie 6: Omgevingsgerichtheid

De student is in staat om verbanden te leggen tussen het eigen werk en dat van anderen en tussen het eigen werk en het publiek.

Beoordelingscriteria

Groep 1: Competentie 6 omgevingsgerichtheid.

6.1.01 De student richt zich in zijn ontwerpen op de gebruiker en verzamelt, analyseert en gebruikt alle daarvoor benodigde informatie.

Groep 2: Competentie 6 omgevingsgerichtheid.

6.2.01 De student heeft kennis van en inzicht in het werk en de ideeën van zowel Nederlandse als buitenlandse beroepsbeoefenaren uit het eigen vakgebied en aanverwante vakgebieden.

6.2.02 De student kan zijn eigen werk relateren aan uiteenlopende culturele en maatschappelijke bronnen en kan de relevantie daarvan aantonen.

6.2.03 De student heeft kennis van het beroep van interieurarchitect en de rol van de interieurarchitect in de maatschappij.

Competentie 7: Vermogen tot samenwerken

De student kan in een samenwerkingsverband een actieve bijdrage leveren aan de totstandkoming van een product of proces.

Beoordelingscriteria

Groep 2: Competentie 7 vermogen tot samenwerken.

7.2.01 De student kan de doelen realiseren in afstemming met anderen

7.2.02 De student kan zijn eigen bekwaamheden in een (internationaal of multidisciplinair) samenwerkingsverband inzetten.

7.2.03 De student kan sturing geven aan de verschillende rollen, verantwoordelijkheden en belangen in het ontwerp- en productieproces.

7.2.04 De student kan anderen stimuleren en aansturen om te komen tot een hoogwaardige uitvoering van een ontwerp.

Competentie 8: Onderzoekend vermogen

De student ontwikkelt vakinhoudelijke kennis, inzichten en vaardigheden gebaseerd op eigen toegepast onderzoek.

Beoordelingscriteria

Groep 2: Competentie 6 onderzoekend vermogen.

8.2.01 De student herkent en formuleert onderzoeks- en ontwikkelingsvaardigheden vanuit de beroepspraktijk.

8.2.02 De student selecteert kennis en informatie op relevantie voor het werk, verzamelt en analyseert op systematische wijze gegevens zonder conflicterende informatie te negeren.

Groep 3: Competentie 6 onderzoekend vermogen.

8.3.01 De student heeft een kritische en onderzoekende houding en toont vaardigheden om complexe problemen te analyseren en doorgronden.

8.3.02 De student betreft vakinhoudelijke en maatschappelijke ontwikkelingen bij de motivatie en onderbouwing van onderzoeks- en ontwikkelingsvragen.

8.3.03 De student initieert, ontwerpt en organiseert toegepast onderzoek, gebruikmakend van theoretische noties en theorievorming en toetst de conclusies aan die van anderen.

8.3.04 De student gebruikt de resultaten om te komen tot innovaties en verbeteringen binnen de beroepspraktijk.

8.3.05 De student toont keuzes te kunnen maken op basis van valide argumenten en kan daarover theoretisch en methodisch verantwoording afleggen.

8.3.06 De student scheidt nieuwe architectonische verbanden op basis van theoretisch onderzoek.

8.3.07 De student intensiveert zijn architectuurhistorische en architectuurtheoretische kennis om zijn eigen werk in relevante kaders te kunnen plaatsen

Competentie 9: Perceptie en Expressie

De student is in staat tot het waarnemen ontwerpen en presenteren van conclusies als essentieel onderdeel van het architectonisch ontwerpen.

Beoordelingscriteria

Groep 3: Competentie 9 Perceptie en Expressie.

9.3.01 De student kan de waarneming in al haar facetten (alle zintuigen) hanteren en gebruikt dit als visualisatie/materialisatie- en als onderzoeksinstrument.

9.3.02 De student is bekwaam in het noteren op papier en via andere media (schetsen, fotografie, monteren, film, afdrukken), van de eigen waarneming van de architectonische ruimte.

9.3.03 De student herkent de ruimtelijke kwaliteiten materialiteit, tijd, licht, schaal en compositie en kan deze visualiseren.

9.3.04 De student toont op persoonlijke wijze de overwegingen, motivaties, concepten en ideeën in het ontwerpproces.

9.3.05 De student maakt gebruik van een ontwerpproces waarbij de architectonische vormgeving ontdaan is van een directe instrumentaliteit en in een breed denkkader wordt geplaatst.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Maastricht Master Interieur Architectuur Beschrijving van het programma

MIA VOLTIJD PERIODE 01/08 ONDERWIJSEENHEID MATERIALITEIT EN LICHT 01/02
AANWEZIGHEIDSVERPFLICHTING 80%
WERKVORM ATELIERONDERWIJS

COMPETENTIE	CODERING	SBU	EC'S	CU / WKTOETSVORM
Deeltentamens PROJECT:			10	
CREËREND VERMOGEN	MI CRV 01/08	84		6 PT - WB
GROEI EN VERNIEUWING	MI GRV 01/08	13		1 PT - WB
ORGANISEREND VERMOGEN	MI ORV 01/08	13		1 PT - WB
COMMUNICATIEF VERMOGEN	MI COV 01/08	56		2 PT - WB
OMGEVINGSGERICHTHEID	MI OMG 01/08	28		1 PT - WB
VERMOGEN TOT SAMENWERKEN	MI VTS 01/08	28		1 PT - WB
PERCEPTIE EN EXPRESSIE	MI PEE 01/08	56		3 PT - WB
Deeltentamens ONDERZOEK/THEORIE			5	
KRITISCHE REFLECTIE	MI KRR 01/08	56	3	PT - WB
ONDERZOEKEND VERMOGEN	MI ONV 01/08	84	5	PT - WB

MIA VOLTIJD PERIODE 02/08 ONDERWIJSEENHEID MATERIALITEIT EN LICHT 02/02
AANWEZIGHEIDSVERPFLICHTING 80%
WERKVORM ATELIERONDERWIJS

COMPETENTIE	CODERING	SBU	EC'S	CU / WKTOETSVORM
Deeltentamens PROJECT:			10	
CREËREND VERMOGEN	MI CRV 02/08	84		6 PT - WB
GROEI EN VERNIEUWING	MI GRV 02/08	13		1 PT - WB
ORGANISEREND VERMOGEN	MI ORV 02/08	13		1 PT - WB
COMMUNICATIEF VERMOGEN	MI COV 02/08	56		2 PT - WB
OMGEVINGSGERICHTHEID	MI OMG 02/08	28		1 PT - WB
VERMOGEN TOT SAMENWERKEN	MI VTS 02/08	28		1 PT - WB
PERCEPTIE EN EXPRESSIE	MI PEE 02/08	56		4 PT - WB
Deeltentamens ONDERZOEK/THEORIE			5	
KRITISCHE REFLECTIE	MI KRR 02/08	56	3	PT - WB / ESSAY (70/30)
ONDERZOEKEND VERMOGEN	MI ONV 02/08	84	5	PT - WB / ESSAY (70/30)

MIA VOLTIJD PERIODE 03/08 ONDERWIJSEENHEID TIJD EN SCHAAL 01/02

AANWEZIGHEIDSVERRICHTING 80%

WERKVORM ATELIERONDERWIJS

COMPETENTIE (WEGINGSFACTOR)	CODERING	SBU	EC'S	CU / WKTOETSVORM
Deeltentamens PROJECT:			10	
CREËREND VERMOGEN	MI CRV 03/08	84		6 PT - WB
GROEI EN VERNIEUWING	MI GRV 03/08	13		1 PT - WB
ORGANISEREND VERMOGEN	MI ORV 03/08	13		1 PT - WB
COMMUNICATIEF VERMOGEN	MI COV 03/08	56		2 PT - WB
OMGEVINGSGERICHTHEID	MI OMG 03/08	28		1 PT - WB
VERMOGEN TOT SAMENWERKEN	MI VTS 03/08	28		1 PT - WB
PERCEPTIE EN EXPRESSIE	MI PEE 03/08	56		3 PT - WB
Deeltentamens ONDERZOEK/THEORIE		5		
KRITISCHE REFLECTIE	MI KRR 03/08	56	3	PT - WB
ONDERZOEKEND VERMOGEN	MI ONV 03/08	84	5	PT - WB

MIA VOLTIJD PERIODE 04/08 ONDERWIJSEENHEID TIJD EN SCHAAL 02/02

AANWEZIGHEIDSVERRICHTING 80%

WERKVORM ATELIERONDERWIJS

COMPETENTIE (WEGINGSFACTOR)	CODERING	SBU	EC'S	CU / WKTOETSVORM
Deeltentamens PROJECT:			10	
CREËREND VERMOGEN	MI CRV 04/08	84		4 PT - WB
GROEI EN VERNIEUWING	MI GRV 04/08	13		1 PT - WB
ORGANISEREND VERMOGEN	MI ORV 04/08	13		1 PT - WB
COMMUNICATIEF VERMOGEN	MI COV 04/08	56		1 PT - WB
OMGEVINGSGERICHTHEID	MI OMG 04/08	28		1 PT - WB
VERMOGEN TOT SAMENWERKEN	MI VTS 04/08	28		1 PT - WB
PERCEPTIE EN EXPRESSIE	MI PEE 04/08	56		2 PT - WB
Deeltentamens ONDERZOEK/THEORIE		5		
KRITISCHE REFLECTIE	MI KRR 04/08	56	3	PT - WB / ESSAY (70/30)
ONDERZOEKEND VERMOGEN	MI ONV 04/08	84	5	PT / WB / ESSAY (70/30)

MI VOLTijd PERIODE 05-08/08 ONDERWIJSEENHEID **MEESTERPROEF**
WERKVORM ATELIERONDERWIJS

COMPETENTIE TOETSVORM(WEGINGSFACTOR)	CODERING	SBU	EC'S	CU / WK
Deeltentamens PROJECT:			38	
CREËREND VERMOGEN	MI CRV 08/08	336		6 PT - WB
GROEI EN VERNIEUWING	MI GRV 08/08	56		1 PT - WB
ORGANISEREND VERMOGEN	MI ORV 08/08	56		1 PT - WB
COMMUNICATIEF VERMOGEN	MI COV 08/08	224		2 PT - WB
OMGEVINGSGERICHTHEID	MI OMG 08/08	112		1 PT - WB
VERMOGEN TOT SAMENWERKEN	MI VTS 08/08			
PERCEPTIE EN EXPRESSIE	MI PEE 08/08	280		4 PT - WB
Deeltentamens ONDERZOEK/THEORIE			22	
KRITISCHE REFLECTIE	MI KRR 08/08	280	4	PT - WB / THESIS (30/70)
ONDERZOEKEND VERMOGEN	MI ONV 08/08	336	5	PT - WB / THESIS (30/70)

PT=Praktijktoets / WB=werkbepreking – gecombineerde beoordeling
 ESSAY = Essay

Bijlage 3 Competentiematrix

			Competentie 1								Competentie 2				Competentie 3			Competentie 4				Competentie 5			Competentie 6		Competentie 7		Competentie 8				Competentie 9																																																																											
			Creërend vermogen								Vermogen tot kritische reflectie				Vermogen tot groei en vernieuwing			Organiserend vermogen				Communicatief vermogen			Omgevingsgerichtheid		Vermogen tot samenwerking		Onderzoekend vermogen				Perceptie en expressie																																																																											
			1.1.01	1.1.02	1.1.03	1.1.04	1.1.05	1.1.06	1.2.01	1.2.02	1.2.03	1.2.04	1.2.05	1.2.06	1.2.07	1.2.08	1.2.09	1.2.10	1.2.11	1.2.12	1.2.13	1.2.14	1.2.15	1.2.16	1.2.17	1.2.18	1.2.19	1.2.20	1.2.21	1.2.22	1.2.23	1.2.24	1.2.25	1.2.26	1.2.27	1.2.28	1.2.29	1.2.30	1.2.31	1.2.32	1.2.33	1.2.34	1.2.35	1.2.36	1.2.37	1.2.38	1.2.39	1.2.40	1.2.41	1.2.42	1.2.43	1.2.44	1.2.45	1.2.46	1.2.47	1.2.48	1.2.49	1.2.50	1.2.51	1.2.52	1.2.53	1.2.54	1.2.55	1.2.56	1.2.57	1.2.58	1.2.59	1.2.60	1.2.61	1.2.62	1.2.63	1.2.64	1.2.65	1.2.66	1.2.67	1.2.68	1.2.69	1.2.70	1.2.71	1.2.72	1.2.73	1.2.74	1.2.75	1.2.76	1.2.77	1.2.78	1.2.79	1.2.80	1.2.81	1.2.82	1.2.83	1.2.84	1.2.85	1.2.86	1.2.87	1.2.88	1.2.89	1.2.90	1.2.91	1.2.92	1.2.93	1.2.94	1.2.95	1.2.96	1.2.97	1.2.98	1.2.99	1.2.100
PERIODE	THEMA	TITEL																																																																																																										
STREEFNIVEAU INSTROOM																																																																																																												
MI ARCH 01/06	ruimte als substantie	onderzoek																																																																																																										
project	materialiteit en licht	als blichschool																																																																																																										
theorie	Maatschappij en Ruimte	Openbaar en Privé																																																																																																										
idp - a ak p																																																																																																												
MI ARCH 02/06	ruimte als substantie	projectreflectie																																																																																																										
project	materialiteit en licht	de blichschool																																																																																																										
theorie	Maatschappij en Ruimte	Openbaar en Privé																																																																																																										
idp - a ak p																																																																																																												
STREEFNIVEAU SEMESTER 1/4																																																																																																												
MI ARCH 03/06	ruimte als substantie	onderzoek																																																																																																										
project	tijd en schaal	Randaxle																																																																																																										
theorie	Maatschappij en Ruimte	Binnen en Buiten																																																																																																										
idp - a ak p																																																																																																												
MI ARCH 04/06	ruimte als substantie	projectreflectie																																																																																																										
project	tijd en schaal	Randaxle																																																																																																										
theorie	Maatschappij en Ruimte	Binnen en Buiten																																																																																																										
idp - a ak p																																																																																																												
STREEFNIVEAU SEMESTER 2/4																																																																																																												
MI ARCH 05/06	meesterproef																																																																																																											
project	werkstuk	individueel																																																																																																										
theorie	theorie	individueel																																																																																																										
idp - a ak p		individueel																																																																																																										
MI ARCH 06/06	meesterproef																																																																																																											
project	werkstuk	individueel																																																																																																										
theorie	theorie	individueel																																																																																																										
idp - a ak p		individueel																																																																																																										
MI ARCH 07/06	meesterproef																																																																																																											
project	werkstuk	individueel																																																																																																										
theorie	theorie	individueel																																																																																																										
idp - a ak p		individueel																																																																																																										
MI ARCH 08/06	meesterproef																																																																																																											
project	werkstuk	individueel																																																																																																										
theorie	theorie	individueel																																																																																																										
idp - a ak p		individueel																																																																																																										
NIVEAU SEMESTER 4/4																																																																																																												

Bijlage 4: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer M.S. Martens, voorzitter

De heer Martens is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van interieurarchitectuur en vormgeving. De heer Martens is werkzaam als docent en opleidingscoördinator Interieur Ontwerpen (zowel bachelor- als masterniveau) aan Artesis Hogeschool Antwerpen. Tevens is hij eigenaar van zelfstandig ontwerp bureau ID fou: Interieurarchitectuur, Design, Fotografie. De heer Martens is voorzitter van Beroepsvereniging van Interieurarchitecten België (AiNB). Hij heeft meerdere publicaties op zijn naam staan. Voor deze visitatie heeft de heer Martens onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1986 – 1990 Interieurarchitectuur – Hoger Architectuur Instituut van het Rijk, Antwerpen
- 1984 – 1986 Product Ontwikkeling – Hoger Architectuur Instituut van het Rijk, Antwerpen
- 1980 – 1984 Wiskunde Wetenschappen Architectuur – H. Pius X Instituut, Antwerpen

Werkervaring:

- 1995 – heden Opleidingscoördinator, docent Interieur Ontwerpen, voorzitter kerngroep curriculumhervorming InterieurArchitectuur en bestuurslid Associatie Faculteit Ontwerpwetenschappen – Artesis Hogeschool Antwerpen
- 1993 – heden Zelfstandig ontwerp bureau
- 2008 – heden Oprichting ID fou (Interieurarchitectuur, Design, Fotografie)
- 2004 – 2009 Oprichting Art-Men Multidisciplinair Ontwerpbureau
- 1997 – 2003 Hoofd Ontwerpafdeling - Primarkt Supermarkten
- 1993 – 1996 Zelfstandig Interieurarchitect - Primarkt Supermarkten
- 1990 – 1992 Stage – Steenberg Interieurarchitecten BVBA

Overig:

- 2010 – heden Voorzitter – Beroepsvereniging van Interieurarchitecten België (AiNB)
- 2010 – 2011 Lid Think Thank – International Federation of Interior Architects/Designers (IFI)
- 2005 – heden Zetel Raad van Bestuur – Beroepsvereniging van Interieurarchitecten België (AiNB)
- 2008 – heden Medeorganisator – Fidias Awards (uitreiking voor interieurarchitecten)
- Lid visitatiecommissie NVAO t.b.v. erkenning van hbo-master Interieurarchitectuur in Nederland
- Lid diverse jurycommissies in onderwijs (buiten Artesis Hogeschool)
- Lid diverse jurycommissies buiten het onderwijs

Publicaties (meer op aanvraag):

- Optissimo, 2012. Artikelreeks over winkelinrichting
- AiNB gebruikt een foto van een project van Art-Men op de cover van het Repertorium 2008
- Organisatie easyFairs Shop (Retail) gebruikt foto's van projecten van Art- Men in de publiciteits campagne. (2006,2007, 2008, 2009)
- Verlichtings fabrikant DeltaLight gebruikt foto's van projecten van Art-Men als referenties in de catalogus, "The Lighting Bible" (edities 2006 en 2007)
- Van Keulen Interieurbouw gebruikt foto's van Primarkt projecten in de catalogus en op retailbeurzen (1995-2006)

De heer prof. ir. ing. W.H.J. van den Bergh

De heer Van den Bergh is ingezet als panellid vanwege zijn werkvelddeskundigheid op het gebied van architectuur en vanwege zijn inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Bovendien beschikt hij over onderwijservaring door zijn werkzaamheden als (gast)docent en (gast)hoogleraar aan de RWTH Aachen University. De heer Van den Bergh heeft verschillende architectuurprijzen gewonnen, waaronder de gouden medaille van de 'Prix de Rome voor Architectuur' en de 'Edmond Hustinx Award 1991'. Daarnaast heeft de heer Van den Bergh op uitnodiging aan diverse tentoonstellingen wereldwijd een bijdrage geleverd, publiceerde hij in verschillende media en is hij auteur van architecturaal werk, gepubliceerd in diverse internationale architectuurtijdschriften. De heer Van den Bergh is voor deze visitatie individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1988	Architectuur en Stedenbouw, TH Eindhoven
1977	HTS Bouwkunde, Heerlen

Werkervaring:

2001 – heden	Hoogleraar Housing and Design RWTH Aachen University, Aken
2001 – heden	Architectenbureau in Maastricht
2001 – 2008	Gasthoogleraar Mackintosh School of Architecture Glasgow University, Glasgow
1997 – 2001	Hoogleraar Architectonisch ontwerpen, TU Eindhoven
1996 – 2000	Hoogleraar Housing and Design, TU Delft
1994	Gasthoogleraar Royal Danish Academy of Art and Architecture, Kopenhagen
1993 – 2002	Hoofd Architectuur, Academie van Bouwkunst, Maastricht.
1992 – 1994	Carnegie-Mellon Gastprofessor Cooper Union School of Architecture, New York, USA
1988 – 1993	Diploma Unit Master 'Architectural Association School of Architecture' in London.
1988	Gasthoogleraar Post-graduate architectural design school, de Amsterdamse School
1984 – 2001	Architectenbureau in Heerlen
1984 – 1999	Gastdocent Academies van Bouwkunst in Amsterdam, Rotterdam, Tilburg en Maastricht
1984 – 1996	Gastdocent TU Eindhoven en TU Delft

Publicaties:

2012	Van den Bergh, Wim, Erfahrung und Intuition oder von Ikarus lernen, in Werkzeug / Denkzeug, Manuelle Intelligenz und Transmedialität kreativer Prozesse, [Transcript] Verlag
2012	Van den Bergh, Wim, John Hejduk's Teaching by Osmosis , in The Clinic of Dissection of Art, Marsilio Editori S.p.a., Università luav di Venezia
2011	Van den Bergh, Wim, Motta, Luciano, Pino Pizzigoni, in Local Heroes #7
2010	Van den Bergh, Wim, Charles de Beistegui, in OASE #83 Autobiography and Patronage/Autobiografisch Opdrachtgeverschap, NAI Uitgevers/Publishers
2010	Van den Bergh, Wim, Experience , in Re-inventing the Academy, Architecture & Natura Publishers
2010	Van den Bergh, Wim, Wonen in den Nederland, in Perspektive Stadt, Klartext Verlag
2008	Van den Bergh, Wim, Een in-dus-trie-gebouw, in Cor Rosbeek / Een leven in druk, Rosbeek Books
2008	Van den Bergh, Wim, The Interface between Experience and Intuition, or Learning from Icarus, in Architecture.EHV 06/07, 010 Publishers

Mevrouw drs. J. Rodermond

Mevrouw Rodermond is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van architectuur. Zij is directeur/bestuurder van het mede in 2012 door haar opgezette Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, waarbij zij vooral betrokken is bij het stimuleren van de kwaliteit van de beroepspraktijk van architecten, stedenbouwers en interieur- en landschapsarchitecten. Daarvoor was zij directeur van het Stimuleringsfonds voor Architectuur. Sinds begin 2014 maakt zij deel uit van de werkveldcommissie van Design Academy Eindhoven. Mevrouw Rodermond heeft vele publicaties op haar naam staan, doordat zij tot 2002 hoofdredacteur van het vaktijdschrift 'de Architect' was. Voor deze visitatie heeft mevrouw Rodermond onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1972 - 1979 Urbane en rurale sociologie - KU Nijmegen

Werkervaring:

2012-heden Directeur/bestuurder - Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
2002-2012 Directeur - Stimuleringsfonds voor Architectuur
1979-2002 Redacteur, sinds 1995 hoofdredacteur - Vaktijdschrift 'de Architect'

De heer M.A.D.M. Royakkers

De heer Royakkers is ingezet als studentlid. Hij volgt de hbo-masteropleiding Interior Architecture, richting Immediate Spaces aan het Sandberg Instituut, waar hij workshops en de afstudeertentoonstelling organiseert en zich bezig houdt met PR. De heer Royakkers is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Royakkers aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2012 – heden HBO-master Interior Architecture, Immediate Spaces - Sandberg Instituut
2007 – 2012 Master Ingenieurswetenschappen, Architectuur - Katholieke Universiteit Leuven
2001 – 2007 Studie Wetenschappen-Wiskunde - Virga-Jesse College Hasselt

Werkervaring:

2011 Lid studentennetwerk Existenz te Leuven
2011 Uitwisseling Brooklyn, New York, als onderdeel van afstudeerproject 'Studio Brooklyn: Varieties on City life', 2011
2010 – 2011 Erasmus uitwisseling, Instituto Superior Técnico, Lissabon, Portugal
2010 Stage Compagnie-O Architecten, Gent, België

Overig:

- Lezing: "Let's Talk Brooklyn", Lecture at Columbia University, New York, as part of the Wood auditorium Lecture series, 2011
- Tentoonstelling: Onderdeel van de groepstentoonstelling als resultaat van een tweejarig onderzoek naar de stedelijke conditie van Brooklyn, New York "Projecties: Breuckland - de voorstad", Kunstencampus DeSingel, Antwerpen, België, 2013

Publicaties:

- Catalogus 'Breuckland: Design Interventions for a post-crisis Brooklyn' ter gelegenheid van de tentoonstelling "Projecties: Breuckland - de voorstad" DeSingel, Antwerpen, 2012
- Scheutveld Project in the 2010 KUL Best Of Publication Students edition 1 booklet

Mevrouw drs. P. Göbel

Mevrouw Göbel is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft meer dan tien jaar ervaring met visiteren in bijna alle sectoren van het hbo. Ze heeft bij Lloyd's auditcursussen gevolgd. Verder heeft zij twintig jaar ervaring met ontwikkelen van onderwijsprogramma's, lesgeven en beoordelen van studenten en met management in het hoger beroepsonderwijs in uiteenlopende sectoren. Mevrouw Göbel heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en de intervisie in 2012. Zij is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

- 1976 – 1979   Rijksuniversiteit Utrecht, Nederlandse taal- en letterkunde
1971 – 1976   Tweedegraads lerarenopleiding: Nederlands en Engels

Werkervaring:

- 2005 – heden   secretaris en adviseur Raeflex
2004 – heden   senior auditor en adviseur NQA
2000 – 2004   Medewerker kwaliteitszorg bij de HBO-raad
1997 – 2000   Projectleider bij de afdeling Onderwijszaken van de Saxion Hogeschool Enschede
1994 – 1997   Directeur van het instituut Welzijn en Arbeid bij de Saxion Hogeschool Enschede
1993 – 1995   Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sectoren Welzijn en Arbeid,
Lerarenopleiding Basisonderwijs en Conservatorium
1987 – 1993   Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sector Economie Saxion Hogeschool
Enschede
1980 – 1993   Docent taalbeheersing bij de sector Economie Saxion Hogeschool Enschede

Overig:

- 2006 – 2011   lid hoofdbestuur VVAO

Bijlage 5: Bezoekprogramma

Bezoekprogramma uitgebreide opleidingsbeoordeling

Dag 1 – 13 november 2014

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09.30-10.30	Ontvangst en voorbereiding	Panel
10.30-11.00	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen.	Panel Josef Bischofs Ba of Arts, coördinatie MIA Ir Niek Bisscheroux, teamleider Maastricht Academy of Architecture
11.00-15.30	Vorbereiding en materiaalbestudering (tijdstip lunch, spreekuur en gelijktijdige rondleiding (30 min) in overleg met de auditor, het panel splitst zich op bij het spreekuur en de rondleiding)	Panel 15.00-15.30u spreekuur
15.30-16.15	Inhoud, gehele opleiding	Rick Schols, student jaar 1 Roy Ruigt, student jaar 1 Celine van Meegen, studente jaar 2 Ria Suarez, studente jaar 2
16.30-17.15	Inhoud, gehele opleiding	Ingeborg Meulendijks Mr in Fine Arts, docent en coördinatie jaargroep 1, lid curriculumcommissie Wyske van der Veen Mr of Architecture, gastdocent project jaar 1 Drs. Kitty van Loo, coördinatie en docent theorieprogramma Josef Bischofs Ba of Arts, coördinatie MIA, lid curriculumcommissie
17.15-18.00	Vorbereiding en materiaalbestudering	Panel

Dag 2 – 14 november 2014

Tijdstip	Thema	Deelnemers
08.30-09.45	Voorbereiding en materiaalbestudering	Panel
09.45-10.15	Inhoud, programma & toetsing	Joep Esseling Mr of Interior Architecture Rick van der Linden Mr of Interior Architecture Joey Rademakers Mr of Interior Architecture Melissa Breur Mr of Interior Architecture 1226657 Jing Jing Kou, afstudeerder 1 ^e semester 2014/2015
10.30-11.15	Inhoud, toetsing & afstuderen	Jacques Eijkelenberg Dipl. Ing., Architect Elmar Kleuters Christian Kieckens Hoogleraar Ontwerpwetenschappen, extern gecommitteerde Joey Rademakers Ir Birgit de Bruin, extern gecommitteerde
11.30-12.15	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: aansturing	Josef Bischofs Ba of Arts, coördinatie MIA, lid curriculumcommissie Ir Niek Bisscheroux, teamleider Maastricht Academy of Architecture
12.15-13.15	Overleg + lunch	Panel
13.15-14.15	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: borging	0904929 Celine van Meegen, studentvertegenwoordiger, studente jaar 2 Ingeborg Meulendijks Mr in Fine Arts, docent en coördinatie jaargroep 1, lid curriculumcommissie Josef Bischofs Ba of Arts, docent en coördinatie MIA, lid curriculumcommissie Drs. Marion Zwarts, voorzitter Examencommissie / theorie docent Dipl. Ing. Architect Karsten Weber, lid werkveldcommissie (Duitsland) Jos Kramer Arch AvB, lid werkveldcommissie
14.30-15.00	Eventuele extra gesprekken	
15.30-16.30	Beoordelingsoverleg panel	Panel
16.30-17.00	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	Josef Bischofs Ba of Arts, coördinatie MIA, lid curriculumcommissie Ir Niek Bisscheroux, teamleider Maastricht Academy of Architecture

Bijlage 6: Bestudeerde documenten

GEUPLOADE DOCUMENTEN MAASTRICHT MASTER INTERIOR ARCHITECTURE

1. Kritische Reflectie | Der innere Raum als Substanz | 'de intrinsieke ruimte als substantie'
2. MMIA Docentenoverzicht
3. Overzicht afgestudeerden MMIA
4. MMIA 01-02 2014/2015 | First semester project | Confession Chair | Materiality and Light | Space and Society
5. MMIA 01-2/08 | Evaluation / Grade Description / Assessment Criteria
6. MMIA 03-04 2014/2015 | Second semester project | Randaxhe | Time and Scale | Space and Society
7. MMIA 05-08/08 | Master graduation project | Thesis – Anatomical model | Place and Intention
8. MMIA 05-08/08 | Master graduation project | Thesis – Anatomical model | Place and Intention | Evaluation / Grade Description / Assessment Criteria
9. MMIA C-Matrix
10. MMIA Literatuurlijst
11. MMIA OER 2014/2015
12. Personeelsbeleidsplan MAA
13. Kwaliteitsplan MAA
14. MMIA Leden werkveldcommissie
15. Afstudeerdocumentatie geselecteerde afgestudeerden

Bijlage 7: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen. Op het moment van het visitatiebezoek waren er zes afgestudeerden. Het panel heeft van alle zes het afstudeerwerk gezien.

0616400

0637114

0625353

0746002

1236768

1226657

Bijlage 8: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Interieurarchitectuur

Instelling: Zuyd Hogeschool

Visitatie datum: 13 en 14 november 2014

Ondergetekende: *Niek Bisscheroux*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *directeur*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Niek Bisscheroux', written over a horizontal line.

Datum:

14 oktober 2014